

Motion till riksdagen 2005/06:A327

av **Matilda Ernkrans m.fl. (s)**

Arbetsförmedlingens resurser

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om arbetsförmedlingens resurser och fulla kapacitet och gruppen unga utanför.

Motivering

Att som ung leva utanför är en verklighet för uppskattningsvis 27 000 unga människor i åldern 16–24 år enligt utredningen ”Unga utanför” som presenterade sitt slutbetänkande i oktober 2003. Det är för individen och för samhället ett stort slöseri med liv och resurser.

Dessa ungdomar har som alla andra starka drivkrafter att försörja sig själva och hitta sysselsättning. Ungdomarna försöker anpassa sig men upplever samhällets bemötande som okänsligt. Ungdomarna har många skilda levnadsöden som på olika vis lett till att de hamnat utanför. De beskriver tvivelaktiga uppväxtförhållanden i hemmet, svåra sociala problem, olika former av sjukdomar eller funktionshinder, missbruk, kriminalitet, diskriminering eller bara det att man fått barn i unga år. Många har svårt att sätta ord på sina problem. Ungdomarna har svårt att se något enskilt steg som viktigare än något annat till att just de hamnat utanför. Men inget tvivel råder om att de betraktar sig själva som utanför. De har misslyckats i ordinarie system och är fullt medvetna om det. Ingen behöver tala om det ännu en gång för dem. Det som behövs är att någon ser dem i deras nuvarande situation ur ett helhetsperspektiv och hjälper dem att finna en väg till en ljusare framtid.

Gemensamt för gruppen ungdomar utanför är att grund- eller gymnasieutbildning inte har avslutats men också att vägen in i sysselsättning inte vanligtvis går via studier. Speciellt tydligt är detta för de ungdomar som varit utanför under två år eller mer. Etableringsvägen för dessa ungdomar är främst via tillfälliga anställningar.

Regering och riksdag har insett att det inte finns någon enkel eller billig lösning för att finna en väg framåt för de unga utanför. Det är många olika

Fel! Okänt namn på

delar som redan är i gång för att ge dessa mycket utsatta ungdomar en ljusare framtid. En nationell koordinator jobbar för att ungdomarna snabbare ska kunna etablera sig på arbetsmarknaden.

Ungdomsstyrelsen har fått i uppdrag att stimulera utvecklingen av kommunala navigatorsverksamheter för att samla och utveckla verksamhet för unga som varken arbetar eller studerar. En ändring i skollagen har genomförts där kommunerna får ansvar att hålla sig informerade om ungdomar under 20 år som inte fullgjort sin skolplikt i syfte att erbjuda dem lämpliga åtgärder. Studier för ungdomar i åldern 20–24 år som inte påbörjat eller fullföljt sin gymnasieutbildning kan erbjudas på folkhögskola. En gymnasial lärlingsutbildning kommer att utvecklas. Likaså lärlingsplaster med arbetsplatsförlagd yrkesutbildning för ungdomar i åldern 20–24 år.

Det finns dock mer kvar att göra. Många unga utanför upplever problem. Människor i olika funktioner försöker hitta ett helhetsperspektiv utifrån individen för att kunna ge ett individuellt stöd. Inte minst gäller det fortfarande ett individuellt stöd till utbildning och till arbete. Här kvarstår problem med orimliga åldersindelningar. Det borde vara självklart att varje myndig individ som söker arbete kan använda sig av arbetsförmedlingens ordinarie resurser och fulla kapacitet. Ordinarie resurser och full kapacitet ska stå öppen för alla arbetssökande som fyllt 18 år. Detta är inte minst viktigt för de unga utanför med särskilda behov för att få fäste på arbetsmarknaden. Denna viktiga åtgärd är en självklarhet för att just helhetsperspektivet utifrån varje individs situation ska kunna användas. Det är en åtgärd som skulle göra de samlade ansträngningarna från individen, kommunen och arbetsförmedlingen mer individanpassade och framgångsrikare. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 29 september 2005

Matilda Ernkrans (s)

Hillevi Larsson (s)

Kenneth G Forslund (s)